

RWS BEDRIJFSINFORMATIE

Integraal Veiligheidsplan

Gebaseerd op het sjabloon IVP versie 1.0.1

RVC Nieuw

Datum *12-03-2017*
Status *Definitief*

RWS GECLASSIFICEERD

**Integraal VeiligheidsPlan (IVP)
RVC Nieuw**

12-03-2018

Colofon

Uitgegeven door PPO
 Technisch Manager Ivens Krist
 Telefoon 06 52 06 69 65
 Uitgevoerd door Jeroen Joosen
 Datum Zie schutblad
 Status Zie schutblad
 Versienummer 1.0

Acceptatie Integraal Veiligheids Plan		Paraaf	Datum
Opgesteld	Jeroen Joosen		28-03-18
Vrijgegeven	Technisch manager: Ivéns Krist		28/3/18
Vastgesteld	Project manager: Marcel Ideler		3/4/18

Document historie

Versie	Datum	Wijziging
0.8	11-07-17	Review IVP door: Ivéns Krist (TM), Ferdi Sapuletej (PIV), Jeroen Joosen (PIV)
1.0	12-07-17	Definitieve versie na aanpassingen review 11-07-17

RWS GECLASSIFICEERD

**Integraal VeiligheidsPlan (IVP)
RVC Nieuw**

12-03-2018

Inhoud

Inleiding—6

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden—7

- 1.1 Beleidsverklaring DG—7
- 1.2 Ambitie en doelen—8
- 1.3 Gedragsregels voor de medewerkers van Rijkswaterstaat—9
- 1.4 Kwalificatie van de projectmedewerkers—9
- 1.5 Relevante veiligheidsdomeinen—9
- 1.6 Vigerende wet- en regelgeving—9

2 Het project—10

- 2.1 Reikwijdte en grenzen project—10
- 2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk—10
- 2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)—10
- 2.2 Betrokken partijen—11
- 2.2.1 Opdrachtgever—11
- 2.2.2 Opdrachtnemer—11
- 2.3 Planning van de werkzaamheden—11

3 Maatregelen—12

- 3.1 Arbeidsveiligheid—12
- 3.2 Verkeersveiligheid—13
- 3.3 Nautische veiligheid—13
- 3.4 Veiligheid beweegbare objecten—13
- 3.5 Tunnelveiligheid—14
- 3.6 Constructieve veiligheid—14
- 3.7 Sociale veiligheid—14
- 3.8 Brandveiligheid—14
- 3.9 Integrale beveiliging—15
- 3.9.1 Security (fysieke beveiliging)—15
- 3.9.2 Cybersecurity—15

4 Organisatie—16

- 4.1 Organisatie binnen het projectteam—16
- 4.1.1 V&G-coördinator Ontwerpfase, bij opdrachtgever—16
- 4.1.2 **Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden—16**
- 4.2 Voorlichting en instructie van medewerkers—16
- 4.3 Organisatie rond incidentregistratie en -afhandeling—16
- 4.4 Calamiteitenplan—17
- 4.5 Veiligheidscoördinatie—17
- 4.6 Oplevering van Integraal Veiligheidsdossier aan opdrachtgever door opdrachtnemer—17

Bijlage A RI&E Veiligheid—18

Inleiding

Dit IVP beschrijft hoe het project aan opdrachtgevers zijde de veiligheid binnen het project integraal borgt, op basis van de organisatie bij en geconstateerde veiligheidsrisico's voor de opdrachtgever. Het wordt met het contract ter informatie meegegeven aan de opdrachtnemer, waarmee wordt voldaan aan de wettelijke informatie plicht.

Integrale borging van veiligheid binnen het project heeft als doel het veilig aanleggen en onderhouden van een veilig systeem. Integraal houdt in:

- Eén gecoördineerde aanpak van alle aspecten van veiligheid;
- Met het oog op de gehele levensduur van het te realiseren werk;
- Geldend voor alle IPM rollen;
- Geïntegreerd in de standaard projectsturing.

Dit IVP is opgesteld aan het begin van planuitwerking (bij aanleg) of aan het begin van contractvoorbereiding (bij onderhoud).

Het wordt geactualiseerd aan het begin van elke volgende projectfase en na elke actualisering van de RI&E Veiligheid.

Het bevat de acties die nodig zijn om tijdens de lopende fase de veiligheid (veilige aanleg van een veilig systeem, zie eerste alinea) integraal te borgen, met een doorkijk naar volgende fasen. Dit laatste is met name van belang voor de arbeidsveiligheid tijdens uitvoering en beheer.

Dit IVP voldoet aan alle vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

De RI&E Veiligheid is als bijlage bij dit IVP gevoegd.

Acties die in de uitwerkingsfase voor rekening van de opdrachtnemer komen, zijn resp. worden in de contractvoorbereidingsfase omgezet in contracteisen. Bij de beschrijving van deze acties voor opdrachtnemer wordt nadrukkelijk verwezen naar de betreffende contracteis.

Dit heeft tot gevolg:

1. Eisteksten alleen in het contract, niet in dit IVP;
2. Acties en procesafspraken voor het projectteam aan opdrachtgeverszijde in dit IVP.

Voor veiligheidsrisico's die het projectteam vòòr gunning niet heeft kunnen wegnemen en relevante op/afleverdocumenten wordt verwezen naar het Integraal Veiligheids Dossier (IVD).

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring DG

Veiligheid Rijkswaterstaat

Beleidsverklaring

Wij verplichten ons, gezamenlijk en met behoud van ieders eigen verantwoordelijkheid, tot het verbeteren van het veiligheidsniveau van de wegen, de vaarwegen, het watersysteem en de hoogwaterbescherming in beheer bij Rijkswaterstaat, voor zover door Rijkswaterstaat beïnvloedbaar. Dit omvat een proactieve en integrale aanpak van de veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen (beroepsgebonden veiligheid)
- Gebruikers van de wegen en vaarwegen (interne veiligheid)
- Omwonenden (externe veiligheid)

Om dit doel te bereiken zullen we ons veiligheidsmanagementsysteem nauwkeurig en gewetensvol innichten, uitvoeren en afstemmen. Als onderdeel daarvan werkt Rijkswaterstaat vanaf 2012 met een Arbo-managementsysteem, gericht op de beroepsgebonden veiligheid voor de eigen medewerkers. We nemen veiligheid expliciet in onze organisatie- en ondernemingsdoelstellingen op en beschouwen deze als integraal onderdeel van de primaire processen van Rijkswaterstaat, te starten met de beroepsgebonden veiligheid, met als doelstelling nul doden en ernstig gewonden. We dragen er zorg voor dat derden, die in opdracht van Rijkswaterstaat aanwezig zijn op onze terreinen en daar werkzaamheden verrichten, voldoen aan de veiligheidseisen die op onszelf van toepassing zijn.

Wij communiceren op een open, tijdige en correcte wijze over ongevallen, incidenten en gevaarlijke situaties. Ongevallen, incidenten en gevaarlijke situaties worden geanalyseerd met als doel er lering uit te trekken en maatregelen ter voorkoming van herhaling door te voeren.

We onderschrijven het belang van betrouwbare, open en tijdige voorlichting aan het publiek met betrekking tot de veiligheid op en rond de wegen, vaarwegen, watersysteem en hoogwaterbescherming en streven daarbij naar een goede onderlinge afstemming en effectieve samenwerking.

De Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat
Jan Hendrik Dronkers

De Hoofdingenieur-directeur van de Dienst Verkeer en Scheepvaart van Rijkswaterstaat
Joëls Al

Naam:

Handtekening:

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich verplicht tot een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen (beroepsgebonden veiligheid);
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen (interne veiligheid);
- Omwonenden (externe veiligheid).

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende projectspecifieke doelen:

WNZ B DVM Vaarwegen ambieert voor de gehele cluster een continu hoog veiligheids- en welzijnsniveau voor medewerkers / onderaannemers, omgeving en gebruikers. Veiligheid is voor WNZ B DVM Vaarwegen kernwaarde en voorwaarde.

Onze motto is: voorkomen is beter dan genezen!

Wij geven vorm aan de ambitie door een veiligheidsbewust en -stimulerend organisatieklimaat resulterend in proactief handelen in alle processen, werkzaamheden en beslissingen.

Concreet zet WNZ B DVM Vaarwegen zich in om:

- Veiligheid integraal mee te nemen in alle fasen van het project (het ontwerp, de contractvoorbereiding, de realisatie en beheer en onderhoud);
- Veiligheid integraal mee te nemen voor alle deelprojecten;
- Veiligheid voor alle betrokkenen te garanderen;
- De gezondheid van betrokkenen niet te schaden;
- Producten, deelsystemen en diensten volgens deze doelstellingen te ontwikkelen;
- Veiligheid, gezondheid en milieu net als andere kritieke bedrijfsactiviteiten te managen;
- Een organisatieklimaat te bevorderen waarin alle medewerkers zich deze uitgangspunten eigen maken.

Op deze manier stellen wij ons ten doel om prestaties op het gebied van integrale veiligheid te leveren.

1.3 Gedragsregels voor de medewerkers van Rijkswaterstaat

1. Als Rijkswaterstater heb ik een voorbeeldfunctie.
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk.
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving.
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt.
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze.
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM's).

1.4 Kwalificatie van de projectmedewerkers

Alle projectmedewerkers van DVM vaarwegen hebben de basiscursus Integrale Veiligheid gevolgd.

Alle projectmedewerkers van DVM vaarwegen die regelmatig op de bouwplaats komen zijn VCA-VOL gecertificeerd.

1.5 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

- Arbeidsveiligheid (altijd relevant)
- Verkeersveiligheid
- Nautische veiligheid
- Veiligheid tegen overstromingen
- Externe veiligheid
- Veiligheid beweegbare objecten
- Tunnelveiligheid
- Constructieve veiligheid
- Sociale veiligheid
- Brandveiligheid
- Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

1.6 Vigerende wet- en regelgeving

De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd binnen de gestelde normen en richtlijnen. Deze staan beschreven in het contract. Voor het RVC nieuw object gelden tevens algemene, specifieke regels en voorschriften. Deze regels en voorschriften zijn terug te vinden in het integraal veiligheidsdossier (IVD). In dit dossier zijn ook risico's van het object weergegeven en alle areaalgegevens van het object.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

Om de verkeersbegeleiders te kunnen huisvesten in het Drechttunnelgebouw dient het gerenoveerd en aangepast te worden. Gezien de urgentie van het probleem dient dit op korte termijn te gebeuren. Het huidige Drechttunnelgebouw bestaat in feite uit twee losse gebouwen, het tunnelgebouw en het kantoordeel, verbonden door een loopbrug. De nooduitgang van de tunnel komt uit in de trappenhal van het tunnelgebouw op de begane grond. Het Drechttunnelgebouw is op dit moment niet ingericht en aangepast om de verkeerspost te huisvesten. Het gebouw moet aangepast/gerenoveerd worden om te kunnen voldoen aan de eisen van een verkeerspost.

2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)

(Drechttunnelgebouw > Nieuw object, Duivelseiland > Oud object)

2.2 Betrokken partijen

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie : Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam : < naam interne opdrachtgever >
Bezoekadres : < bezoekadres opdrachtgever >
Postcode en Plaats: < postcode en plaats opdrachtgever >
Telefoonnummer : < telefoonnummer opdrachtgever >
E-mailadres : < e-mail adres opdrachtgever >

2.2.2 Opdrachtnemer

Organisatie : < organisatie/combinatie >
Bezoekadres : < bezoekadres opdrachtnemer >
Postcode en Plaats: < postcode en plaats opdrachtnemer >
Telefoonnummer : < telefoonnummer opdrachtnemer >
E-mailadres : < e-mail adres opdrachtnemer >

2.3 Planning van de werkzaamheden

Beoogde datum einde werkzaamheden : < beoogde einddatum van contract >
Beoogde uitvoeringsduur : < beoogde contractduur >
Beoogde meerjarige onderhoudsperiode : < beoogde duur van onderhoudsfase >

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk is weergegeven welke acties binnen het project worden genomen om de veiligheid integraal te borgen. Ook is aangegeven voor welke projectfase(n) de actie geldt.

Zie voor een algemene beschrijving van de verplichtingen vanuit een aanleg- of onderhoudsproject het Kader Integrale Veiligheid in Projecten en de kaderdocumenten voor de verschillende veiligheidsdomeinen.

3.1 Arbeidsveiligheid

Rijkswaterstaat besteedt de voltooiing van de Ontwerpfase uit aan Opdrachtnemer. Deze Ontwerpfase is onderdeel van het Werk. Daarmee is Opdrachtnemer in de zin van het Arbobesluit (artikel 2.26) een ontwerpende partij.

Rijkswaterstaat heeft een V&G-coördinator voor de Ontwerpfase aangesteld, zie paragraaf 4.1, "organisatie binnen het projectteam". De Opdrachtnemer stelt eveneens een V&G-coördinator voor de Ontwerpfase aan, die taken en verantwoordelijkheden van de V&G-coördinator Ontwerpfase van Rijkswaterstaat overneemt (zie contracteis *IV050*) Hiertoe vindt een overdrachtsbespreking plaats tussen beide coördinatoren. Tijdens de overdrachtsbespreking draagt de V&G-coördinator Ontwerpfase vanuit Rijkswaterstaat de volgende documenten over aan de V&G-coördinator voor de Ontwerpfase vanuit de opdrachtnemer:

- RI&E Veiligheid uit de planuitwerkingsfase: zie bijlage bij dit IVP;
- V&G-plan gebaseerd op de planuitwerkingsfase: dit IVP;
- V&G-dossier gebaseerd op de planuitwerkingsfase: zie het Integraal Veiligheids Dossier van dit project.

Conform het voorschrift vanuit de Arbo wet en Regeling voor een V&G-plan wordt in dit IVP het volgende beschreven:

- De betrokken partijen: zie hoofdstuk 2, Het project;
- De regels en voorschriften: zie hoofdstuk 1, Uitgangspunten en randvoorwaarden;
- De afstemming over V&G-coördinatie: zie de vorige alinea;
- De voorlichting en instructie van medewerkers: zie hoofdstuk 4, Organisatie.

Verder is, conform het Arbobesluit, afdeling 5 "Bouwproces", de artikelen 2.23 tot en met 2.35 en de toelichting in de Basisinspectiemodule-Bouwprocesbepalingen, SZW, 2015, het volgende van belang:

- A. Is in de ontwerpfase door de opdrachtgever voldoende rekening gehouden met de gevolgen van ontwerp en opdracht voor arbo in de uitvoeringsfase (artikel 2.26)? Denk hierbij aan het vermelden van de juiste specifieke gevaren in de RI&E Veiligheid, zoals zwaar lichamelijk betratingswerk;
- B. Bevat dit IVP de juiste specifieke gevaren, de juiste maatregelen om daarmee om te gaan en de "BTO-keuzen" die als gevolg van de exercitie onder A. gemaakt zijn? ("BTO-keuzen" = Bouwkundige, Technische en Organisatorische keuzen (art. 2.28 lid f));
- C. Kunnen de coördinatoren hun taken naar behoren vervullen, vervullen ze deze naar behoren en stuurt de opdrachtgever of uitvoerende partij dit voldoende bij? (gebaseerd op art. 2.29 t/m 2.33).

Arbeidsveiligheid heeft betrekking op de medewerkers en overige mensen in de onmiddellijke nabijheid van de bouwplaats. Een veilige werkomgeving heeft alles te

maken met:

- De juiste werkomstandigheden;
- Zorgvuldigheid en vakbekwaamheid bij de werkzaamheden;
- Anticiperen op onvoorziene omstandigheden;
- Het tijdig informeren van alle betrokken partijen.

Voor invullen van het bovenstaande kan aan de volgende aspecten worden gedacht (niet limitatief):

- Werken in Besloten Ruimte (zie Integraal veiligheidsdossier);
- Toolboxmeeting;
- LMRA (Last Minute Risico Analyse);
- BHV organisatie ON;
- Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM' s)
- Opleiding van personeel (VCA-certificaten).

Dit alles dient voor het bereiken van aanvaardbare risico's bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Voor bijna alle locaties geldt dat het wettelijk bepaald is dat onderhoudswerkzaamheden altijd met minimaal 2 personen uitgevoerd moeten worden, als deze plekken afgelegen zijn en hulp van afstand ingeroepen moet kunnen worden. (Bijna)ongevallen dienen altijd te worden gemeld.

3.2 Verkeersveiligheid

Onder verkeersveiligheid wordt verstaan: de veiligheid van verkeersdeelnemers, als gevolg van deelname aan het wegverkeer.

De natte verkeerspostcentrale is gepositioneerd naast een doorgaande weg met een spoor naast de weg. Hierdoor zijn er constant verkeersbewegingen naast het object. Hier dient door de opdrachtnemer wel rekening mee te worden gehouden.

3.3 Nautische veiligheid

Nautische veiligheid betreft de veiligheid van de verkeerdeelnemers op het Nederlandse hoofdvaarwegennet (zee en binnenwateren). Alle activiteiten binnen dit domein zijn gericht op het voorkomen van nadelige gevolgen van het deelnemen aan het verkeer op de waterwegen. Het gaat ook hier alleen om die aspecten waar RWS direct invloed op kan uitoefenen. Factoren zoals de veiligheid van vaartuigen, handhaving van regels en opleiding van bestuurders liggen niet binnen de directe invloedssfeer van RWS.

Als het object niet voldoet aan de gewenste functies kan dit consequenties hebben voor de gebruiker van de vaarwegen.

3.4 Veiligheid beweegbare objecten

Elektrische installaties en elektrische arbeidsmiddelen:

In het object zijn elektrische installaties en elektrische middelen aanwezig. De verplichtingen die gelden op het gebied van Arbo staan beschreven in het kader Bedrijfsvoering Elektrische Installaties (BEI). Een belangrijk onderwerp van dit kader is dat er een installatieverantwoordelijke moet zijn.

Functioneel installatieverantwoordelijke Rijkswaterstaat:	Technische installatieverantwoordelijke:
Objectbeheerder Rijkswaterstaat (naam)	Opdrachtnemer of eigen personeel (mits zij voldoen aan gewenste ervaring en

	opleiding) (naam)
--	-------------------

3.5 Tunnelveiligheid

Tunnelveiligheid betreft de effectieve bescherming van personen die gebruik maken van of zich bevinden in geheel omsloten wegconstructies (tunnels). Het object grenst aan een bestaande tunnel. Mocht er een calamiteit plaatsvinden in de tunnel dan moet de vluchtweg toegankelijk zijn. Deze vluchtweg eindigt in RVC nieuw object.

3.6 Constructieve veiligheid

Het beperken van risico's voor personen met betrekking tot het bezwijken van of het ontstaan van schade aan een constructie. De veiligheid van een constructie kan afnemen door intensief gebruik, schade en slijtage. Vormen hiervan zijn: betonrot, vermoeing bij staal, houtrot en houtconstructies. Om dit te inventariseren zal het projectteam opdracht geven aan een partij om onderzoek uitvoeren naar de constructies van het gebouw. Volgens de Woningwet is zowel de eigenaar (staat van het bouwwerk) als de gebruiker (gebruik van het bouwwerk) verantwoordelijk voor de veiligheid gedurende de gehele levenscyclus. De bouwer (bouw) en degene die het bouwwerk laat gebruiken is verantwoordelijk voor de veiligheid.

3.7 Sociale veiligheid

Deze term betekent: De mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.

Dit aspect draait om beleving van gebruikers in openbare ruimtes en wordt veroorzaakt door of dreiging van menselijk handelen.

Sociale veiligheid onderscheidt zich in subjectieve en objectieve veiligheid. Objectief zijn geregistreerde incidenten. Subjectief is het gevoel van veiligheid van mensen en is niet te herleiden uit geregistreerde incidenten.

Om de sociale veiligheid te verhogen kan er worden gedacht aan preventieve maatregelen. Hierbij moet worden gelet op de zichtbaarheid, toegankelijkheid voor de gewenste gebruikers, eenduidigheid en de attractiviteit van dit object. De huidige regelgeving voor dit domein is momenteel beperkt, wel zijn er normen en richtlijnen beschikbaar zoals CPTED. Een gebied is sociaal veilig als er wordt voldaan aan de volgende drie criteria:

- Zichtbaarheid (licht, openheid en doorzicht);
- Eenduidigheid (Zonering en markering);
- Toegankelijkheid (goede toegankelijkheid onder het tegelijkertijd weren van oneigenlijk gebruik);
- Attractiviteit (schoon en heel);

3.8 Brandveiligheid

Deze term betekent: Het beperken van risico's voor personen met betrekking tot brand en de gevolgen van brand voor een constructie. Het object moet voldoen aan de geldende wettelijke voorschriften. Hierbij moet er worden gedacht aan het keuren van brandblusvoorzieningen en het controleren van de brandwerende deuren. Door deze maatregelen te treffen zijn de risico's acceptabel m.b.t. brandveiligheid.

3.9 **Integrale beveiliging**

Integrale beveiliging omvat Security (fysieke beveiliging), Cybersecurity, Privacy en Integriteit. Integrale beveiliging betreft de bescherming of beveiliging van inrichtingen, personen en infrastructuur tegen moedwillige verstoringen.

3.9.1 *Security (fysieke beveiliging)*

Het beperken van risico's voor medewerkers, goederen, gebouwen en terreinen met betrekking tot bedreigingen vanuit de omgeving. Hieronder verstaan we diefstal, fraude en vandalisme. Hiervoor dient een locatiebeveiligingsplan voor worden opgesteld. Het projectteam is hiervoor verantwoordelijk in dit geval. Omdat het in dit geval gaat om een renovatie. In dit plan staan de volgende aspecten weergegeven:

- Een set aan voorzieningen (zoals hekwerk, hang- en sluitwerk en detectie), die dient te worden aangebracht;
- Een set aan maatregelen (zoals alarmopvolging, sleutelbeheer etc.) die dient te worden ingeregeld.

3.9.2 *Cybersecurity*

Beveiliging van het netwerk, beveiliging van vertrouwelijke informatie.

4 Organisatie

4.1 Organisatie binnen het projectteam

4.1.1 V&G-coördinator Ontwerpfase, bij opdrachtgever

N.B. de projectfasen Verkenning, Planuitwerking en Contractvoorbereiding vallen onder de definitie van "Ontwerpfase" volgens het Arbo besluit.

Organisatie : Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam : Ivéns Krist
Bezoekadres : Boompjes 200
Postcode en Plaats: 3011 XD Rotterdam
Telefoonnummer : 06 52 06 69 65
E-mailadres : ivens.krist@rws.nl

4.1.2 **Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden**

Veiligheid is een verantwoordelijkheid vanuit het gehele projectteam. Daarnaast heeft elke IPM- rolhouder een voorbeeldfunctie en kent zijn taken en verantwoordelijkheden. De opdrachtgever (RWS) is dan ook eindverantwoordelijk op het gebied van veiligheid. Met de projectmanager als vertegenwoordigende rol. In het clusterplan van DVM- vaarwegen staan dan ook de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen het projectteam weergegeven.

4.2 Voorlichting en instructie van medewerkers

Iedere werknemer dient te beschikken over een VCA- Vol certificaat. Hiermee tonen zij aan dat ze beschikken over basiskennis omtrent arbeidsveiligheid die is vereist voor het uitvoeren van werkzaamheden op een veilige manier. Dit geldt tevens voor de projectleden vanuit Rijkswaterstaat die geregeld op het object komen. De werknemers van de opdrachtnemer dienen de huisregels van het object te hebben doorgenomen en zich hieraan te conformeren.

4.3 Organisatie rond incidentregistratie en -afhandeling

Opdrachtnemer moet aan de contractuele verplichting voldoen om (bijna) ongevallen te melden bij de opdrachtgever. In het overzicht staat weergegeven binnen welk tijdsbestek zij de opdrachtgever moeten informeren. Dit zal worden gedaan aan de contractmanager of de project adviseur integrale veiligheid. De opdrachtnemer is actiehouders wat betreft opvolging van het (bijna) incident. Hij moet kunnen aantonen wat voor corrigerende maatregelen ze gaan treffen om dit in het vervolg te voorkomen. Hiervoor heeft de opdrachtnemer een intern veiligheidsmanagementsysteem om dit te borgen.

Incident	Melden	Actiehouder
Ongeval, zwaar letsel (ziekenhuis opname, verzuim langer dan 24 uur)	Direct	Opdrachtnemer
Ongeval, licht letsel	Direct	Opdrachtnemer
Ongeval, zonder letsel	Binnen 24 uur	Opdrachtnemer
Bijna-ongeval	Periodiek	Opdrachtnemer
Gevaarlijke situatie	Periodiek	Opdrachtnemer
Situatie met agressie en geweld	Binnen 24 uur	Opdrachtnemer

4.4 Calamiteitenplan

In het geval van een calamiteit dient er te worden gehandeld volgens het calamiteitenplan van het object. Het calamiteitenplan zal worden meegeleverd als bijlage in het integraal veiligheids dossier (IVD). Het is van belang dat het calamiteitenplan van de ON aansluit op die van het IVD. Dit om te voorkomen dat de HID van Rijkswaterstaat te laat of niet wordt ingelicht bij een eventueel incident.

4.5 Veiligheidscoördinatie

Tijdens de overdrachtsbespreking zal de V&G-coördinator van de opdrachtgever de volgende documenten overdragen aan de V&G-coördinator van de opdrachtnemer:

- RI&E uit de Contractvoorbereidingsfase;
- Objectgebonden risico's RVC Nieuw;
- Integraal veiligheidsplan (inclusief V&G-plan)
- Integraal veiligheidsdossier (inclusief V&G-dossier)

4.6 Oplevering van Integraal Veiligheidsdossier aan opdrachtgever door opdrachtnemer

Als de werkzaamheden in een afrondende fase zitten wordt het bijgewerkte Integraal veiligheidsdossier (IVD) van de opdrachtnemer overgedragen aan de opdrachtgever. Als er in het vervolg weer werkzaamheden plaatsvinden zal de opdrachtgever het IVD overdragen aan de eerstvolgende opdrachtnemer. Het dossier kan worden omschreven als een gebruiksaanwijzing van het overgedragen object waar ontwerp-, sloop-, en onderhoudswerkzaamheden zijn verricht. Het IVD is onderdeel van het opleverdossier.

Bijlage A RI&E Veiligheid

Rijkswaterstaat heeft werkzaamheden verricht in de ontwerpfase van het bouwwerk als bedoeld in artikel 2.23, afdeling 5, hoofdstuk 2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Het betrof werkzaamheden in de navolgende fasen van het project:

- Planuitwerkingsfase
- Voorbereiding Realisatiefase (bij onderhoud: voorbereiding Onderhoudsfase)

Tijdens deze werkzaamheden is door Rijkswaterstaat een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) bijgehouden op het gebied van integrale veiligheid in de uitvoeringsfase.

Deze bijlage bevat een overzicht van projectspecifieke restrisico's ten aanzien van integrale veiligheid voor de uitvoeringsfase, onder andere voortvloeiende uit de Vraagspecificatie en/of de omgeving van het te realiseren Werk, die redelijkerwijs niet door Rijkswaterstaat in de ontwerpfase konden worden geëlimineerd.

Onder deze projectspecifieke restrisico's vallen ook de risico's voortvloeiend uit de beperkende factoren van het huidige areaal; zie hiervoor het Integraal Veiligheids Dossier (IVD).

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
Arbeidsveiligheid	Inademen stofdeeltjes / blootstelling aan stof (geïrriteerde luchtwegen)	Vrijkomen van stof bij boor-, zaag-, slijp- en sloopwerkzaamheden			<ul style="list-style-type: none"> • Stofbeperkende maatregelen treffen zoals nevelen met water • (met name bij steenachtige materialen), stof afzuigen. • - Zorgen voor afscherming voor omgeving • - Gebruik van stofmaskers.
Arbeidsveiligheid	Onvoldoende bewustzijn van vigerende wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid en het RWS-beleid	<p>- ON is zich nog onvoldoende bewust van de wet- en regelgeving en het RWS-beleid wat leidt tot het ontstaan van gevaarlijke situaties.</p> <p>- Huisregels zijn niet bekend gemaakt.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Van ON eisen dat zij minimaal VCA gecertificeerd zijn. • RWS-personeel cursus VCA-vol laten volgen (medewerkers die buiten komen en die contact hebben met ON). • Veiligheid onderdeel laten uitmaken van PSU • toolboxmeting, eventueel in samenspraak met ON. • Separate veiligheidsbijeenkomst beleggen, eventueel in samenspraak met ON.

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
Arbeidsveiligheid	Werken bij extreme weersomstandigheden (kans op letsel)	Slechte weersomstandigheden (harde wind, slecht zicht door regen of mist, extreme temperaturen, sneeuw, ijzel en onweer)			<ul style="list-style-type: none"> • Werkzaamheden beperken verbieden bij slechte weersomstandigheden. • Opstellen protocol: 'Wanneer werkzaamheden stoppen op basis van slechte weersomstandigheden'.
Arbeidsveiligheid	Tegelijkertijd verschillende werkzaamheden dicht bij elkaar uitvoeren	Beperkte ruimte / tegelijkertijd verschillende typen werkzaamheden uitvoeren leidt tot een verhoogde kans op ongevallen.			<ul style="list-style-type: none"> • De werkzaamheden gefaseerd laten verlopen. • Werkzaamheden op elkaar afstemmen.
Arbeidsveiligheid	Valgevaar door onveilige (kooi)ladders	<ul style="list-style-type: none"> - Ladders zijn niet allemaal gekeurd - Gladde traptreden - Kooiladders lijken niet stabiel. 			<ul style="list-style-type: none"> • Klimladder uitvoeren conform NEN 14122. • Kooiladders periodiek laten keuren
Arbeidsveiligheid	Valgevaar door werkzaamheden op (rol) steigers	<ul style="list-style-type: none"> - (rol)steigers worden op een onstabiele ondergrond geplaatst, waardoor zij kunnen omvallen. - (rol)steigers zijn onvoldoende constructief veilig opgebouwd. - Er wordt gebruik gemaakt van ongekeurde 			<ul style="list-style-type: none"> • Steigers altijd op een stabiele ondergrond plaatsen. • Opbouw laten verzorgen door gecertificeerde steigerbouwer. • Werken met een steigerkaart (ook verplicht). • Extra controle op steigers

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
		(rolsteigers.			uitvoeren.
Arbeidsveiligheid	Fysiek letsel	Arbeidsmiddelen zijn niet gekeurd en daardoor veroorzaakt dit een ongeval.			<ul style="list-style-type: none"> • Het keuren van de arbeidsmiddelen; • Het controleren van de arbeidsmiddelen;
Arbeidsveiligheid (elektrische veiligheid)	Elektrocutie gevaar	Niet bevoegd persoon heeft toegang tot de elektrische installaties;			<ul style="list-style-type: none"> • Installatie verantwoordelijke aanwijzen die toeziet wie toegang heeft tot de elektrische installaties;
Arbeidsveiligheid (elektrische veiligheid)	Elektrocutie gevaar	Onvoldoende kennis over de desbetreffende installatie			<ul style="list-style-type: none"> • Enkel onderricht personen toegang tot de installaties; • Gebruik maken van een werkprocedure
Arbeidsveiligheid	Elektrocutie gevaar	Gebruiken, aanleggen, testen/in bedrijf stellen, laagspanningsinstallaties niet volgens de geldende NEN- normen (3140/3840)			<ul style="list-style-type: none"> • Werken volgens de NEN-normen 3140/3180; • Gebruik PBM's vlg's NEN 3140/3840.
Arbeidsveiligheid	Valgevaar	Werknemers ON lopen voorbij lijnen dak			<ul style="list-style-type: none"> • Binnen de lijnen blijven; • Enkel bevoegde mensen op het dak;

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
					<ul style="list-style-type: none"> • Altijd in tweetallen op het dak.
Arbeidsveiligheid	Valgevaar	Werknemers ON openen het raam, hierdoor kunnen zij uit het raam vallen			<ul style="list-style-type: none"> • Ramen barricaderen; • Tijdelijke schermen achter het raam plaatsen;
Arbeidsveiligheid	Valgevaar	Werken op hoogte zonder een valharnas te dragen (2,50 en hoger verplicht)			<ul style="list-style-type: none"> • Het dragen van een valharnas.
Arbeidsveiligheid	Omvallende hijskraan	Hijskraan valt om vanwege slechte weersverwachtingen			<ul style="list-style-type: none"> • Niet hijsen bij windkracht 6 of hoger; • Het opstellen van een hijsplan;
Arbeidsveiligheid	Omvallende hijskraan	Hijskraan valt om vanwege instabiliteit			<ul style="list-style-type: none"> • Stabiele ondergrond; • Niet meer gewicht hijsen dan de maximale hijslast.
Arbeidsveiligheid	Oogletsel	Tijdens sloopwerkzaamheden vliegen er (beton/hout) splinters rond			<ul style="list-style-type: none"> • Het dragen van een veiligheidsbril; • Het uitvoeren van een LMRA.
Arbeidsveiligheid	Gehoorbeschadiging	Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden is er een decibel van 85 of hoger			<ul style="list-style-type: none"> • Het dragen van gehoorbescherming; • Het uitvoeren van een LMRA.
Arbeidsveiligheid	Fysiek letsel	Vallende materialen op persoon			<ul style="list-style-type: none"> • Gebied afzetten waar materialen naar beneden kunnen vallen; • Het dragen van PBM' s;
Arbeidsveiligheid	Fysiek letsel	Te zwaar tillen			<ul style="list-style-type: none"> • Hijs- of hefmiddelen gebruiken.

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
Brandveiligheid	Brandgevaar	Enkele machines werken op brandgevaarlijke stoffen (olie). Bij het bijvullen of reparatiewerkzaamheden ten behoeve van deze machines wordt onvoldoende rekening gehouden met brandgevaar.			<ul style="list-style-type: none"> • Toolboxmeeting / werkinstructie houden voorafgaand aan • dergelijke werkzaamheden. • Geen boor-/hamer-/slijpwerkzaamheden (waarbij vonken kunnen ontstaan) verrichten nabij delen waar zich brandgevaarlijke stoffen bevinden.
Brandveiligheid	Brandgevaar bij las- en slijpwerkzaamheden	Door brandbare middelen in de buurt van de locatie waar gelast en geslijpt wordt. - Onvoldoende afscherming van de locatie waar las- en slijpwerkzaamheden uitgevoerd worden.			<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen voor afscherming locatie waar las- en slijpwerkzaamheden uitgevoerd worden. • - Indien mogelijk brandbare middelen verwijderen uit de buurt van locatie waar las- en slijpwerkzaamheden worden uitgevoerd.
Brandveiligheid	Brandgevaar door onvoldoende mogelijkheden om een (kleine) brand te blussen dan wel de gevolgen te beperken	- Keuring en aanwezigheid hulpverleningsmiddelen is niet geborgd. - Opdrachtnemende partij voert keuringen niet goed uit.			<ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controle op hulpverleningsmiddelen uitvoeren door OG.

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
Brandveiligheid	Fysiek letsel	Brandwerende deuren sluiten niet als het brandalarm afgaat.			<ul style="list-style-type: none"> Het controleren of de brandwerende deuren functioneren;
Brandveiligheid	Fysiek letsel	Vluchtwegen zijn niet goed aangeduid en/of geblokkeerd			<ul style="list-style-type: none"> Vluchtweg aanduiding kloppen conform geldende wet- en regelgeving; Controleren of vluchtwegen vrij zijn.
Brandveiligheid	Ontploffing technische ruimte	Gasflesinstallatie staat op scherp in de technische ruimte			<ul style="list-style-type: none"> Installeren installatie enkel onder toezicht; Afstemmen met de beheerder of daarvoor bevoegd; Enkel toegang via een zijde.
Security	Diefstal goederen	Onbevoegden komen het terrein op			<ul style="list-style-type: none"> Het terrein goed afschermen;
Security	Fysiek letsel	Hangjongeren komen ongewenst het terrein op en springen van het gebouw het water in.			<ul style="list-style-type: none"> Het terrein goed afschermen; Corrigerende maatregelen treffen zodat er geen personen het dak op kunnen klimmen.
Cybersecurity	Netwerk wordt verstoord	WIFI router ON staat nog geïnstalleerd in het object na oplevering			<ul style="list-style-type: none"> WIFI router verwijderen; Installeren in samenspraak met de beheerder.
Tunnelveiligheid	Vluchtdeur gaat niet open door materialen die de deur blokkeren	Brand of rookontwikkeling in het tunnelgebouw, gebruikers hiervan nemen de vluchtroute die uitkomt			<ul style="list-style-type: none"> Vluchtdeur vrijhouden door ON;

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
		in het Drechtunnelgebouw			
Sociale veiligheid	Werknemers voelen zich onveilig tijdens werkzaamheden	Er is onvoldoende verlichting aanwezig op het object			<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende licht op het terrein instellen.
Verkeersveiligheid	Fysiek letsel	Bouwverkeer houdt geen rekening met aangrenzend fietspad			<ul style="list-style-type: none"> • Attentie borden plaatsen; • Bouwverkeer enkel parkeren op de daarvoor bestemde parkeerplaatsen; • Alert zijn op passerende fietsers.
Verkeersveiligheid	Fysiek letsel	Kraan valt richting wegzijde			<ul style="list-style-type: none"> • Kraan met kont positioneren richting wegzijde; • Hijsplan opstellen; • Niet meer hijsen dan maximaal toegestane hijslast.
Constructieve veiligheid	Fysieke letsel	Kraan/materialen kunnen tegen het gebouw vallen, waardoor de constructie			<ul style="list-style-type: none"> • Kraan met kont positioneren richting wegzijde; • Hijsplan opstellen; • Niet meer hijsen dan maximaal toegestane hijslast. • Constructief onderzoek doen naar huidig object;
Hulpverlening	Hulpverlening komt langzaam op gang bij incidenten bij	Alarmeringsprotocol is niet afdoende; Persoonsgebonden			<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming met hulpdiensten verplicht stellen;

Veiligheidsaspect	Risico	Oorzaak	Kans	Gevolg	Suggestie beheersmaatregel
	werklocaties	veiligheidssysteem functioneert niet goed			<ul style="list-style-type: none"> • ON calamiteitenplan opstellen wat aansluit op calamiteitenplan RWS • Zorgen voor personeel dat BHV/ EHBO heeft;
Hulpverlening	Hulpverlening komt langzaam op gang bij incidenten op de werklocaties, hierdoor verergering van eventueel letsel (fysieke omstandigheden)	Locatie is moeilijk te bereiken, bijvoorbeeld door het ontbreken van een trap/ladder en/of bordes.			<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken of een betere toegankelijkheid van bepaalde ruimten mogelijk is.
Brandveiligheid	Fysiek letsel	Brandblusvoorzieningen zijn niet gekeurd, en functioneren daarom niet.			<ul style="list-style-type: none"> • Het controleren van de brandblusvoorzieningen of deze zijn gekeurd;
Brandveiligheid	Fysiek letsel	Brandwerende deuren sluiten niet als het brandalarm afgaat.			<ul style="list-style-type: none"> • Het controleren of de brandwerende deuren functioneren;
Nautische veiligheid	Verdrinkingsgevaar	Tijdens werkzaamheden valt een werknemer in het water en raakt bewusteloos (ondiep water) of raakt de kade.			<ul style="list-style-type: none"> • Het dragen van reddingsvesten bij werkzaamheden boven het water; • Het dragen van een valharnas bij werken hoger dan 2,50 m; • Gebruik maken van een kooiladder en je vast zekeren.